

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

37. Quo ordine facienda sit correctio fratern? Ex p. 7. t. 3. r. 35.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. XXXVII.

Quo ordine faciendae sit correctio fraternalis? Ex p. 7. u. 3. Ref. 35.

§. 1. Respondeo. faciendam ordine, quem Christus Dominus in Euang. praescripsit: hic autem ordo a Christo praescriptus fuit. Primò, ut delinquens secretò moneatur: Corripit eum inter te, & ipsum solum, ait Christus, Matth. 18. Hoc tamen intellige, modò delictum sit occultum, ut patebit ex infra dicendis. Secundò, ut coram testibus corrigatur, si privata, & secreta monitio nõ profuerit: si te nõ audiverit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum, vel trium stet omne verbum. Tertio, ut Praelato denunciatur, quoties correctio servatis primis duob. modis non profuerit. Quod si non audiverit eos, dic Ecclesiae, ait Christus postremò, si neque Ecclesiam audiverit, sit tibi sicut Ethnicus, & Publicanus.

RESOL. XXXVIII.

An modus praescriptus a Domino Matth. 18. in faciendae correctione contineat praecipuum, vel consilium solum?

Et an ordo correctionis praescriptus a Domino semper sit sub praecipuo servandus? Ex p. 5. tractat. 13. & Milc. 1. Ref. 42.

Verba Christi Domini in supradicto loco non continere praecipuum, sed solum consilium, tradunt aliqui, quos notissime citat, & sequitur Hurtad. de Mendoza vol. 2. in 2. disp. 163. sect. 5. §. 207. ubi sic ait. Non erit difficile colligere, an illa verba Christi praecipuum contineant, an consilium? Pono esse praecipuum de correctione fraternali, item de praemissione secreta, antequam deferatur crimen occultè, & paternè ad alium, si æquè benè speratur profutura, aut parum minus. Item pono hoc praecipuum contineri in verbis Christi per similitudinem; assero tamen verba Christi, ut ab ipso dicta, non esse praecipuum, sed consilium, nec ibi praecipuum modum correctionis fraternalis, de qua disputamus. Bernard. de Arealis satis doctè hanc conclusionem docet, in quem tamen inuectus est P. Valent. tom. 3. disp. 10. punct. 5. §. 1. quem vers. ex quibus patet, intolerabilem, & singularem appellat; quia aduersatur communi sententiæ Theologorum, ac Patrum, nullique firmis innititur fundamentis. Et quidem non est singularis, siquidem D. Bonav. sequutus est opinionem eandem in c. 17. Lucae, Si peccaverit in te, &c. ait enim. Hic autem ordo congruitatis est, non necessitatis. Certum est non esse praecipuum de illo ordine servando in peccatis venialibus. Item si de solis agitur mortalibus iniuriis, non est praecipuum de illis civiliter condonandis, quia possumus satisfactionem petere. Ut autem videas Bonavent. & Arealium non fuisse singulares, audi Maldon. Matth. 18. 15. Origenes inquit, in Matth. 6. de solis venialibus, siue contra nos, siue contra Deum factis locum interpretatur. Hieronymus, Hilar. Chrysost. Ambros. in c. 17. Lucae, August. serm. 16. de verbis Domini secundum Mattheum. Theophyl. & Euthymius de mortalibus; sed de his tantum quæ contra nos, non de his, quæ contra Deum fiunt. Nam ea non sunt dissimulanda. Hæc ille. Ergo non est praecipuum, quia dissimulatio nostræ iniuriæ non est praecipuum, quia licitè possumus eam non dissimulare, & petere possu-

Tom. VII.

mus satisfactionem, maximè cum publica est iniuria. D. Mald. ibid. ait, apertè illud esse consilium. Siquid enim est, inquit, Christi consilium, ut peccantem non acerbe acculemus, sed benigne corrigamus. Pater Salu. tom. 4. in Euang. tr. 17. tenet hanc opinionem Areali esse probabilem, quòd ibi late confirmat. Caietan. addit, id satis aperte dixit, affirmans meam iniuriam posse à me condonari, & accusari. Stella in Luc. 17. in illud, increpa illum, asserit, non posse certum ordinem praescribi. In his, inquit, regula certa dari non potest, quando licebit statim dicere Praelato, &c. At regula à Christo ibi insinuata certa est, censet ergo Stella eam non esse praecipuum de ordine correctionis Barthol. Pisanus accipit verba de peccato digno excommunicatione, in quo quia publicum, non obligat ille ordo. S. Thomas quoad. 1. 1. eum ordinem non colligit in occulta delatione, sed in publica, ut item 2. 2. q. 33. art. 7. & 8. Denique Pater Suar. lib. 10. c. 7. n. 13. quatenus praecipuum naturale agnoscit, fateatur tamen id difficile colligi ex verbis Christinum, autem 15. ait, difficilius esse praecipuum de inductione testium; & quatenus S. Thomas censet eam esse praecipuum, ait Pater Suarez ab eo id non probari nisi quadam congruentia. Ratione probatur, quia remissio illa externa iniuriarum non est praecipuum, sunt duæ conditiones iniuriarum altera interna, qua deponitur odium, quod concipi poterat in eam inferentem. Hæc condonatio, seu odij carentia est de necessitate praecipui. Christus enim negavit nobis criminum veniam, nisi remiserimus fratribus de cordibus nostris. Secunda remissio est externa, qua iniuriam ferimus non petita satisfactione, sed volumus externè etiam reconciliari nobis eum, qui intulit iniuriam. Hoc consilium Christus, ut iam explicui, sed nihil horum est in praecipuo. Ergo, verba Christi non sunt praecipuum. Minor probatur, quia non est de se peccatum petere satisfactionem, nec expectare, ut eam faciat, qui intulit iniuriam. Quo enim praecipuo naturali aut positivo adstringitur affectus iniuria, ad conveniendum eum qui intulit: Hæcque Hurtadus ubi supra.

2. Sed pace viri doctissimi, hanc sententiam non approbo. Igitur cum D. Thom. 2. 2. q. 33. art. 7. & 8. & communi Theologorum sententia omnino dicendum est, Matth. 18. præcipi ordinem, quem in correctione servare debeamus, atque adèò quando adsunt conditiones ad hoc requisite, nos sub peccato obligari eum servare. Probatur primò, quia est communis omnium fere Doctorum, paucissimis exceptis, qui nulla probabili ratione contrarium asserunt; quamquam nec illos credo generaliter contrarium velle asserere: siue nos nunquam obligari ad eum ordinem servandum, sed fortè solum voluerunt non ita sæpe occurrere omnes circumstantias necessarias, ut obligemur eum servare. Secundò, quia hæc videtur etiam communis sententia Patrum, ut patet ex S. Aug. serm. 16. de verbis Domini, ubi hunc ordinem explicat Chrysostr. hom. 62. S. Greg. lib. 4. Registr. epist. 36. ubi ait: Et nos quidem servamus, quod veritas præcipit, dicens: Si peccaverit in te frater tuus, corripit eum inter te, & ipsum solum. Idem docent cæteri. Tertio, quia hoc in iure Canonico sæpe à Pontificibus aut asseritur, aut tanquam certum supponitur. Nam Innoc. III. c. cum ex inunct. 12. de hereticis §. Nec quisquam, ait: Cum aliud sit fratrem in se peccantem occultè corripere, quod quisque tenetur efficere secundum regulam Evangelicam, &c. Et c. novit de iudicis, cum recitasset dictum locum Matth. vocat eum regulam Evangelicam. Cum igitur omnis regula obliget, sequitur eo loco dari praecipuum. Item c. licet Heli 31. de simonia, apertè dicitur secundum regulam Evangelicam correctionem charitativam necessariò præcedere denunciationem. Et hæc omnia docet Coninch.

C c dispus.